

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości Przedsiębiorstwa [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w K. przeciwko Powiatowi K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 stycznia 2016 r.,

zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego w L.

z dnia 29 stycznia 2015 r., sygn. akt II Ca [...],

uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 29 stycznia 2015r. Sąd Okręgowy w L. odrzucił apelację pozwanego od wyroku Sądu pierwszej instancji zasądającego od Powiatu K. na rzecz Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa [...] spółki z.o.o. w K. kwotę 64 426,89 zł. z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

Sąd Okręgowy stwierdził, że apelacja została podpisana przez pełnomocnika K. J. - dyrektora powiatowej jednostki organizacyjnej Zarządu Dróg

Powiatowych w K., zaś dokument pełnomocnictwa podpisał Starosta K. A. M.. Natomiast zgodnie z art. 26 oraz art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 595, ze zm. - dalej: „u.s.p.”) w zw. z art. 38 k.c., organem upoważnionym do reprezentowania powiatu, jako osoby prawnej, w sferze prawa cywilnego jest zarząd, zaś oświadczenie woli w sprawach majątkowych w imieniu powiatu składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i osoba upoważniona przez zarząd (ust. 1), który może upoważnić pracowników między innymi jednostek organizacyjnych powiatu do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności powiatu (ust. 2). Rozpoznawana sprawa jest sprawą cywilną o prawa majątkowe wobec czego udzielenie pełnomocnictwa procesowego powinno się odbyć zgodnie z zasadami określonymi w art. 48 ust. 1 u.s.p., a więc powinni go udzielić dwaj członkowie zarządu albo jeden członek zarządu i osoba upoważniona przez zarząd.

Sąd Okręgowy wskazał dalej, że ponieważ apelację podpisała osoba, której pełnomocnictwa udzielił jednoosobowo Starosta K., zarządzeniem z dnia 12 listopada 2014 r. Sąd wezwał pełnomocnika pozwanego do uzupełnienia braków formalnych apelacji przez wykazanie swojego umocowania do działania w sprawie (złożenia dokumentów, z których będzie wynikało, że Starosta K. jest uprawniony do jednoosobowego reprezentowania organu Powiatu, jakim jest Zarząd Powiatu), w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia apelacji.

W odpowiedzi na to pełnomocnik pozwanego złożył odpis uchwały Rady Powiatu K. w sprawie zmian w statucie Powiatu K. i ustalenia jednolitego tekstu statutu, który w zakresie reprezentacji powiela regulację zawartą w u.s.p. Sąd Okręgowy uznał, że tym samym pełnomocnik pozwanego nie usunął braków formalnych apelacji, wobec czego odrzucił ją na podstawie art. 373 zd. 2 k.p.c.

W zażaleniu wniesionym do Sądu Apelacyjnego w [...], za pośrednictwem Sądu Okręgowego w L., pozwany zarzucił naruszenie art. 370 k.p.c. przez zobowiązanie pełnomocnika do dostarczenia - celem usunięcia braków apelacji - dokumentu upoważniającego Starostę K. do jednoosobowego reprezentowania Zarządu Powiatu, a więc dokumentu, który nie istnieje w obrocie prawnym oraz przez uznanie, że pozwany nie uzupełnił braków apelacji, mimo że nie był wezwany

do przedłożenia prawidłowych pełnomocnictw procesowych ani potwierdzenia czynności pełnomocników. Wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Strona powodowa wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego wskazując, że zażalenie zostało wniesione do niewłaściwego Sądu oraz że pozwany nie usunął braków pełnomocnictwa bowiem nie przedstawił wszystkich stosownych dokumentów umożliwiających zweryfikowanie umocowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustosunkowując się w pierwszej kolejności do podniesionego w odpowiedzi na zażalenie zarzutu wniesienia zażalenia do niewłaściwego sądu należy wskazać, że powstała w kwestii skutków takiego uchybienia rozbieżność w orzecznictwie usunęła uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2013 r. III CZP 91/12 (OSNC 2013/10/12) stwierdzająca, że w takiej sytuacji nie ma podstaw do odrzucenia zażalenia, natomiast sąd niewłaściwy, do którego skierowano zażalenie, przekazuje je sądowi właściwemu, zgodnie z art. 200 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 397 § 2 k.p.c. W rozpoznawanej sprawie doszło do takiego przekazania, a zatem w prawidłowy sposób usunięto skutki wniesienia zażalenia do niewłaściwego Sądu.

Odnosząc się do przyczyn odrzucenia apelacji oraz zarzutów zażalenia należy stwierdzić, że trafnie Sąd Okręgowy przyjął, iż w świetle art. 48 ust. 1 u.s.p. organem upoważnionym do reprezentowania powiatu i składania za niego oświadczeń woli w sprawach majątkowych jest zarząd, za który oświadczenie składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i osoba upoważniona przez zarząd (porównaj między innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2014 r. II CSK 779/13, nie publ.). W konsekwencji trafnie również Sąd ten uznał, że załączone do apelacji pełnomocnictwo udzielone K. J. jednoosobowo przez Starostę K. nie spełniało powyższych wymagań, wobec czego apelacja wniesiona przez tak ustanowionego pełnomocnika dotknięta była brakiem formalnym wymagającym usunięcia w trybie art. 130 § 1, w zw. z art. 89, art. 370 i art. 391 § 1 k.p.c.

Wezwanie do usunięcia braków formalnych apelacji powinno określać stwierdzony brak oraz precyzyjnie wskazywać sposób jego usunięcia przez wymienienie dokumentów, które strona obowiązana jest złożyć lub czynności procesowych, których powinna dokonać. W wypadku udzielenia pełnomocnictwa przez powiat, podpisanego przez osobę, która nie mogła uczynić tego jednoosobowo, konieczne było wezwanie do złożenia prawidłowego pełnomocnictwa, udzielonego przez zarząd powiatu reprezentowany przez dwóch członków zarządu lub jednego członka zarządu i osobę upoważnioną przez zarząd oraz dokumentów potwierdzających umocowanie tych osób do działania w imieniu zarządu. Konieczne było także określenie odpowiedniego terminu do usunięcia tego braku formalnego apelacji oraz wskazanie, że nie usunięcie go w tym terminie spowoduje odrzucenie apelacji (art. 370 i art. 373 zd. 3 k.p.c.).

Nie odpowiadało powyższym wymaganiom wezwanie do usunięcia braku formalnego apelacji przez wykazanie umocowania J. J. do działania w sprawie w charakterze pełnomocnika pozwanego, wystosowane przez Sąd Okręgowy w dniu 12 listopada 2014 r. do K. J.. Trafnie bowiem zarzucił skarżący, że wezwano go do złożenia dokumentów, które w świetle art. 48 ust. 1 u.s.p. nie istnieją i nie mogą istnieć, gdyż przepis ten - ani żaden inny - nie przewiduje możliwości udzielenia pełnomocnictwa procesowego w sprawie majątkowej jednoosobowo przez starostę powiatu. Niezależnie od tego należy stwierdzić, że - wbrew stanowisku Sądu Okręgowego - powyższe wezwanie nie zawierało również rygoru odrzucenia apelacji po bezskutecznym upływie terminu określonego do usunięcia braku pełnomocnictwa, a jedynie ogólne pouczenie, że w razie nie uzupełnienia braku w określonym terminie, pismo zostanie zwrócone, co nie spełnia wymagania określonego w art. 370 w zw. z art. 130 § 1 k.p.c.

Tak sformułowane wezwanie do usunięcia braków formalnych apelacji nie było skuteczne, a zatem nie mogło doprowadzić do odrzucenia apelacji w razie nie wykonania przez stronę zawartych w nim zarządzeń (art. 373 zd. 3 k.p.c.).

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienia i przekazał sprawę - w zakresie usunięcia braku formalnego apelacji przez złożenie prawidłowego pełnomocnictwa - Sądowi Okręgowemu w L. do ponownego

rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego (art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 108 § 2 w zw. z art. 391 § 1, art. 397 § 3 i art. 398²¹ k.p.c.).

I.n